

Τα πρόσωπα του Πάθους

Καθώς από σήμερα, το πρώτο βράδυ της Αγίας και Μεγάλης Εβδομάδος, αγαπητοί μου αδελφοί, θ' αρχίζει να ξετυλίγεται ο μίτος του Ιερού Δράματος, όλοι οι Χριστιανοί θα κληθούμε να ψηλαφήσουμε τα πρόσωπα και τα γεγονότα, ν' αγγίξουμε το μυστήριο της ανείπωτης θυσίας, να περπατήσουμε, στα ίχνη Εκείνου που μάτωσε τα μονοπάτια της Ιερουσαλήμ, Εκείνου που δέχθηκε να πει το ποτήρι της οδύνης, του πόνου και της ταπείνωσης. Καθώς η Εκκλησία από σήμερα θα μαυροφορεθεί, θα κληθούμε κι εμείς να συμμετάσχουμε ενεργά στο ζωηφόρο πένθος και να καταθέσουμε στις παρυφές του Γολγοθά τον κακό μας εαυτό, να συμπορευτούμε και να συσταυρωθούμε, να νεκρωθούμε, *«ίνα συζηήσωμεν Αυτώ...»*¹.

Παράλληλα, όμως, θα κληθούμε ν' αφουγκραστούμε την ανάσα και τη σκέψη των πολλών πρωταγωνιστών του Θείου Δράματος, θα προσπαθήσουμε, ίσως, να βρούμε εκείνον με τον οποίο μπορούμε να ταυτιστούμε, να ταιριάζουμε και αναλόγως ή να πάρουμε τη ριζική απόφαση της επιστροφής και της μετανοίας ή να ενισχύσουμε τον αγώνα της αρετής για την πνευματική μας αναγέννηση. Τα κεντρικά πρόσωπα που πλαισιώνουν τον Κύριό μας στην πορεία του Γολγοθά είναι πολλά και μοναδικά, ως προς το ρόλο που έπαιζαν πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη Σταύρωση του Θεανθρώπου. Είναι πρόσωπα που έμειναν στην Ιστορία, προκαλώντας αισθήματα θαυμασμού, τιμής κι ευγνωμοσύνης, αλλά και θλίψης, απογοήτευσης και απαξίωσης. Η Παναγία, ο Πέτρος, ο Πιλάτος, ο Βαραββάς, ο Σίμων ο Κυρηνάιος, ο Ιούδας, ο Ληστής, ο Νικόδημος, ο Ιωάννης, οι Μυροφόρες, πρόσωπα που κουβαλούν τη δική τους δυναμική και διδάσκουν, με τον τρόπο τους, τους ανθρώπους κάθε εποχής, που θέλουν να δουν πίσω από τα γεγονότα και να βιώσουν αλήθειες καλά κρυμμένες πίσω από το πέπλο του μυστηρίου και την αχλύ του αγνώστου. Θα επιλέξουμε κάποια από αυτά, ελπίζοντας να μπορέσουμε να φωτίσουμε το ρόλο τους και ν' αναδείξουμε τη θέση τους στο Θείο Δράμα.

Η Παναγία, είναι η τραγική φιγούρα της μάνας που θρηνεί και οδύρεται για το χαμό του παιδιού της. Μια εικόνα που επαναλαμβάνεται κάθε φορά που μια μάνα κλαίει το παιδί της, αποχαιρετά τη ζωή της. Μόνο που ο θρήνος της Παναγίας έχει μια ιδιαιτερότητα, είναι ο θρήνος που σιωπά, η κραυγή που δεν ακούγεται, ο κοπετός που δε θορυβεί. Είναι ο πόνος της μάνας που πενθεί το νεκρό παιδί της, αλλά και ο θρήνος της Αγίας που διαβλέπει την Ανάσταση, τη νίκη, το περιορισμένο του τέλους, τη βεβαιότητα της έγερσης. Ο δρόμος της σιωπής ήταν

---

¹ Στιχηρό των Αίνων Όρθρου της Μεγάλης Δευτέρας

επιλογή της Παναγίας σ' όλη τη διάρκεια της ζωής της. Η Μαρία είπε τόσα πολλά, δίδαξε τόσα, μεγάλα και θαυμαστά, χωρίς ν' ανοίξει το στόμα της, υπακούοντας στο θέλημα του Θεού στωικά, γιατί είχε την πίστη ότι η θυσία της αγάπης δε μπορεί να περιοριστεί μέσα στον τάφο.

Ο Πέτρος, ο παρορμητικός κι ενθουσιώδης, που, ενώ ορκίζεται ολοκληρωτική αφοσίωση, λίγο αργότερα αναδιπλώνεται, δηλώνοντας *ουκ οίδα τον άνθρωπον*². Αυτή η ανέλπιστη άρνηση λειτουργεί καθαρτικά και τον οδηγεί σ' ένα γοερό θρήνο, σ' ένα οδυνηρό αυτοέλεγχο, σ' ένα συγκλονισμό ψυχής, που τον κατευθύνει στη λύτρωση και τελικά, στην κάθαρση. Ο Πέτρος βρήκε τη δύναμη να μετανοήσει και όχι να καμφθεί κάτω από το βάρος της άρνησης και της λιποψυχίας. Βρήκε τη δύναμη ν' αντισταθεί στη φωνή της απελπισίας, να σταθεί στα πόδια του, ν' αφηγήσει τον κίνδυνο και να είναι παρών, μέχρι τέλους, αναλαμβάνοντας τις πνευματικές του δυνάμεις για το κορυφαίο αποστολικό έργο που έμελλε να επιτελέσει.

Στον αντίποδα ο **Ιούδας**, εκείνος που εξαργύρωσε την αγάπη του Διδασκάλου με τριάντα αργύρια και έγινε το όργανο στα χέρια των ανόμων για τη μεγάλη προδοσία. Η περίπτωση του Ιούδα ίσως και να μοιάζει μ' εκείνη του Πέτρου. Και ο ίδιος οδήγησε τον εαυτό του σε μια ανάλογη άρνηση, σε μια εσωφορική πράξη προσωπικής καταδίκης. Και ο Ιούδας μεταμελήθηκε, ένιωσε το μέγα λάθος του, βίωσε την τραγικότητα του εγκλήματός του, ακολούθησε, όμως, τον αντίθετο δρόμο από εκείνον που πήρε ο Πέτρος. Μεταμελήθηκε, αλλά δε μετανόησε. Μεταμελήθηκε, αλλά δεν έκλαυσε. Μεταμελήθηκε, αλλά δε ζήτησε τη σωτήρια συγγνώμη, δεν προσέτρεξε στο Σταυρωμένο Μεσσία, για να ζητήσει έλεος και αποκατάσταση. Ο Ιούδας είχε την ευκαιρία, αλλά την πέταξε.

Το άλλο κορυφαίο πρόσωπο είναι ο **Ληστής**, ο άνθρωπος που ανέβηκε στο σταυρό ως ένας από τους μεγαλύτερους εγκληματίες της εποχής· ο άνθρωπος που, έστω και την εσχάτη ώρα, βίωσε έναν απεριγραπτο συγκλονισμό, ένιωσε την αύρα της Θεϊκής αγάπης ν' αγγίζει τη σκληρή ψυχή του, άφησε τη γλύκα της μετανοίας να πλημμυρίσει το είναι του, ξεφωνίζοντας το σωστικό *μνήσθητί μου Κύριε όταν έλθεις εν τη Βασιλεία Σου*³. Η μετάνοια του ληστή ήταν το κλειδί που άνοιξε την πόρτα του Παραδείσου και τον κατέστησε πρώτο οικήτορα της Βασιλείας του Θεού.

Τέσσερα πρόσωπα, τέσσερις μοναδικές περιπτώσεις σιωπής, επιστροφής, απελπισίας και μετανοίας, των οποίων κοινωνοί θα γίνουμε όλοι μας σ' αυτό το Σταυροαναστάσιμο οδοιπορικό που ξεκινά απόψε. Άραγε, πού ανήκουμε, πού βρισκόμαστε, σε ποιόν μοιάζουμε; Αυτή η Μεγάλη Εβδομάδα ας γίνει η ευκαιρία της αυτοκριτικής μας για να βιώσουμε, επιτέλους, την προσωπική μας εξανάσταση. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

---

² Ματθ. 26,72

³ Λουκ. 23,42